

Vabaihenduste arenguhüpet ettevalmistava 2023. aasta taotlusvooru tingimused

1. Toetuste üldine raamistik

Taotlusvooru aluseks on SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) põhikirjaline eesmärk, milleks on võimestatud avalikes huvides tegutsevad vabaihendused, tugev kodanikuühiskond ja aktiivsed inimesed.

2. Toetuse andmise eesmärk ja tingimused

2.1. Toetuse eesmärk on oma arengut analüüsivad ja kavandavad vabaihendused.

2.2. Toetust saab küsida tegevusteks, mis aitavad saavutada taotlusvooru eesmärgi.

Toetatakse ühinguid arenguvajaduste analüüsimisel ja arenguhüppeks või teenuste/toodete pakkumiseks vajaliku tegevusplaani koostamisel, et saavutada oma põhikirjalisi avalikes huvides eesmärgi. Muuhulgas võib tuge küsida näiteks:

- sihtrühma vajaduste kaardistamiseks, senise tegevuse mõju süvitsi hindamiseks, sh uuringute tegemiseks;
- arenguvajaduste terviklikuks kaardistamiseks;
- arenguhüppe tegemiseks kindla(te) võime(te) arendamiseks vajaliku tegevuskava loomiseks kas organisatsioonile endale või sihtrühma kuuluvate avalikes huvides tegutsevate vabaihenduste jaoks;
- kogukonnas, ühiskonnas vajalike teenuste/toodete pakkumiseks äriplaani koostamiseks.

2.3. Võimekusena on mõeldud oskusi, mis on vajalikud ja olulised vabaihenduse eesmärkide saavutamiseks. Selle, milliste võimete arendamisele ühing keskendub ja selleks projekti tulemusena tegevuskava koostab, on taotleja otsustada ja põhjendada.

2.4. Projekti tulemusena esitab taotleja vähemalt ühe kahest:

2.4.1. Tegevuskava on realistlik, konkreetsete tegevuste kogum koos ajaplaaniga vähemalt üheks aastaks. Tegevuskava peab sisaldama minimaalselt: eesmärgi, mõju hindamise indikaatoreid, ajakava, vastutavaid isikuid, tegevusi ja tulemusi. Juhul kui taotleja soovib toetust taotleda oma sihtrühma kuuluvate avalikes huvides tegutsevate vabaihenduste arendamise plaanide tegemiseks, võib tegevuskavaks olla ka neile suunatud arenguprogramm.

2.4.2. Äriplaani on läbimõeldud kava toodete/teenuste pakkumiseks sihtrühmale. See peab sisaldama minimaalselt: kolme aasta finantsprognoosi, infot toote/teenuse vajalikkusest, sihtrühma ja konkurentsiolekorra kirjeldust, toote/teenuse pakkumise viise ja turundusplaani.

Lisaks tuleb äriplaanis anda ülevaade organisatsiooni valmisolekust äriplaani elluviimise käivitamiseks.

2.5. Projekti tulemuseks olev tegevuskava või äriplaani peavad olema koostatud nii ühingu sihtrühma kui ühingu tegevuste ja tulemustega seotud osapooli **kaasavalt, koosloomes või teisi ühise arutelu meetodeid kasutades**. Täpsem kaasamisplaani esitatakse taotluses.

2.6. Toetuse taotlemise eelduseks on taotlusvormis lahtikirjutatuna vabaühenduse:

2.6.1. senise tegevuse, tulemuste ja mõju kirjeldus;

2.6.2. põhjendus ühingu ja tema arengu või sihtrühmaks olevate ühingute arengu või toodete/teenuse kujundamise või arendamise vajalikkusest organisatsiooni eesmärkidest lähtudes.

2.7. Projekti tulemuslikumaks ettevalmistamiseks ja elluviimiseks kaasatakse **arenguekspert** väljastpoolt vabaühendust, kes nõustab ühingu kogu projekti vältel, saavutamaks eesmärgiks seatud arenguhüpet. Tema roll tuleb esitada konkreetsete tegevustena. Arengueksperti antud hinnang valminud tegevuskavale või äriplaanile esitatakse koos aruandega vabas vormis, arengueksperti poolt digiallkirjastatuna, hinnang koosneb kolmest komponendist:

- hinnang koostööle,
- hinnang arenguhüppe protsessile,
- hinnang tulemile (tegevuskava või äriplaani).

Sobiva arengueksperti projektile valib ühing lähtuvalt oma arenguhüppe loomust ja vajadusest ise. Abiks on nimekiri KÜSKi kodulehel www.kysk.ee/arenguekspertid.

2.8. Projekti abikõlblikkuse periood on **1. aprill 2023 – 31. juuli 2023**.

2.9. Toetuse ülemmäär taotluse kohta on **4000 eurot**. Omafinantseeringu nõuet ei ole.

2.10. Taotlus koostatakse eesti keeles.

2.11. Taotluse esitab taotleja seaduslik esindaja või selleks volitatud isik Kultuuriministeeriumi toetuste menetlemise infosüsteemis (edaspidi TMS) aadressil <https://toetused.kul.ee/et/login> **hiljemalt 3. veebruaril 2023 kell 15.00**.

3. Toetatavad kulud

3.1. Kulu on **abikõlblik**, kui see on tekkinud abikõlblikkuse perioodil, on põhjendatud ehk projekti eesmärgi ja tegevuste elluviimiseks sobiv, vajalik ja tõhus ning tingimustega kooskõlas.

3.2. Taotluses tuleb esitada projekti kulude kalkulatsioon koos põhjendustega, mis võimaldab hindajatel mõista nende olemust ja vajalikkust.

3.3. Alati on **mitteabikõlblikud**:

3.3.1. toetuse saaja juhtorgani liikmete või projektist töötasu saavate inimestega seotud isikutega tehtud tehingud (enda või pereliikmete kontroll juriidilise isiku üle või kuulumine juhtorganisse, kellelt ostetakse projektis kaupa või teenust). Kui huvide konflikti pole võimalik vältida, tuleb tehingud seotud isikutega põhjendada taotluse eelarves või saada

selleks KÜSKi nõusolek;

3.3.2. kulud, mille katteks on toetust saadud teistest vahenditest.

- 3.4.** Toetusest võib kuni 15% katta organisatsiooni üld- ja arenduskulusid, millel ei pea olema otsest seost projekti eesmärgi ega tegevustega ning nende sisu ei pea KÜSKile kirjeldama.
- 3.5.** Kulud peavad olema tõendatud raamatupidamise algdokumentidega, eristatavad toetuse saaja teistest kuludest ning tasutud toetuse saaja arvelduskontolt projekti abikõlblikkuse perioodil või 7 kalendripäeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu.

4. Nõuded taotlejale

- 4.1.** Toetust saab taotleda **organisatsioon**, millel ei ole taotlemise hetkel käimas KÜSKi poolt rahastatud arenguhüppe projekt.
- 4.2.** Taotleja tegeleb **avalikes huvides** ehk tema eesmärgid või tegevus on suunatud laiemale sihtrühmale kui ühingu liikmeskond (v.a erivajadustega inimesi ühendavad organisatsioonid);
- 4.3.** Taotleja on mittetulundusühing või sihtasutus, mis on taotluse esitamisel olnud Eesti Äriregistrisse kantud vähemalt **ühe aasta**;
- 4.4.** Taotleja tegevus on **avalik** ehk tal on oma tegevust tutvustav ja avalikkusele kättesaadav veebileht või sotsiaalmeedia väljund (nt Facebook), kus on avaldatud viide eetilise tegevuse põhimõtetele ja/või väärtustele, mida ta oma tegevuses järgib. Taotleja võib oma tegevuse kohta infot jagada ka katus-, partnerorganisatsiooni või kohaliku omavalitsuse alamlehel.
- 4.5.** Taotleja ei või olla erakond, ametiühing, ühistu ega nende, äriühingute või avalike asutuste valitseva mõju all (üle 50% hääleõigus juhtorganite liikmete määramisel) ega ka selliste ühingute valitseva mõju all, kes ei või olla taotleja.
- 4.6.** Taotleja lähtub oma tegevuses seadusest, sh tal on korrektselt esitatud majandusaasta aruanded, taotleja maksuvõlg tehnilise hindamise päeva seisuga koos intressidega ei tohi olla suurem kui 100 eurot või maksuvõlg on ajatatud ning taotleja suhtes ei tohi olla alustatud likvideerimismenetlust.
- 4.7.** Kui taotleja on varem saanud avalikest vahenditest toetusi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed olema tehtud.

5. Taotluse menetlemine

- 5.1.** Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 50 päeva, alates esitamise tähtajast.
- 5.2.** Taotluse menetlemine koosneb nõuetele vastavuse ehk tehnilisest hindamisest KÜSKi büroo poolt ja selle läbimisel sisulisest hindamisest.
- 5.3.** Otsuse taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamisest teeb KÜSK teatavaks 10 tööpäeva jooksul.
- 5.4.** Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
- 5.4.1.** taotleja ei vasta nõuetele;
- 5.4.2.** küsitud toetuse maht ei vasta tingimustele;

- 5.4.3. toetust on küsitud tegevusteks, mis ei vasta sisult vooru eesmärkidele;
- 5.4.4. projekti tegevused ja kulud ei ole kavandatud vooru abikõlblikkuse perioodil.
- 5.5. Sisulised puudused taotluses loetakse kõrvaldamatuks. Kui esitatud taotluse kontrollimisel ilmneb, et taotluses esinevad vormilised puudused (p.4.), mis takistavad taotluse läbivaatamist, antakse nende kõrvaldamiseks kolm tööpäeva. Tähtjaks nende puuduste kõrvaldamata jätmisel ei tunnistata taotlust nõuetele vastavaks.
- 5.6. 30 päeva jooksul esitatud vaided taotluse nõuetele mittevastavaks tunnistamisele lahendab KÜSKi juhatus viie tööpäeva jooksul.
- 5.7. Tehnilise hindamise läbinud taotlusi hindavad sisuliselt kolm hindajat, kellest vähemalt kaks on KÜSKi hindajate kogust. Vajaduse korral võib KÜSKi juhatus määrata lisaks hindajateks kogusse mittekuuluvaid valdkonna asjatundjaid.
- 5.8. Taotlusi hinnatakse skaalal 0 kuni 100. Taotluse koondhinne on hindajate hinnete keskmine.
- 5.9. Taotluste hindamine toimub järgmiste **kriteeriumite alusel**:
- 5.9.1. kogukondliku, ühiskondliku, valdkondliku või sihtrühma probleemi (mille lahendamiseks arenguhüpet või äriplaani vajatakse) selge kirjeldus ja olulisuse põhjendus **15%**;
- 5.9.2. taotleja võimekus ühingu avalikes huvides seatud eesmärgi saavutada ja neid mõõta, oma sihtrühmale tõendatud väärtust ja mõju luua, tema usaldusväärsus **20%**;
- 5.9.3. ühingu vajaduse põhjendus arenguhüppeks, teenuste/toodete pakkumise väljaarendamiseks või sihtrühma ühingute arendamiseks arenguprogrammina **10%**;
- 5.9.4. kavandatud tegevuste piisavus, arusaadavus ja vastavus projekti eesmärgi saavutamisele, sh projekti ettevalmistamise kvaliteet **20%**;
- 5.9.5. projekti meeskonna, partnerite, vabatahtlike, arenguekspertide asjakohasus ja rolli kirjeldus, sh sihtrühma ja teiste seotud osapoolte kaasamine **25%**;
- 5.9.6. projekti kulude kalkulatsiooni läbimõeldus ja mõistlikkus tulemuse saavutamiseks **10%**.
- 5.10. Hindamistulemuste ja ettepanekute läbiarutamiseks toimub hindajate töökoosolek. Läbi arutatakse kõik taotlused, milles kõrgeima ja madalaima hinde vahe on rohkem kui 25 ja kahe kõrgema hinde keskmisena ületaks taotlus lävendi või kahe madalama hinde keskmisena jääks alla lävendit. Hindajatel on õigus oma hindeid koosolekul korrigeerida.
- 5.11. Taotluse rahuldamise eelduseks ehk lävendiks on koondhinne vähemalt 70 punkti.
- 5.12. Lävendi ületavad taotlused kuuluvad rahuldamisele hindamistulemuste paremusjärjestuse alusel kuni vooru eelarve lõppemiseni.
- 5.13. Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes järgmistel juhtudel ning kui taotleja esitab uuendatud taotluse:
- 5.13.1. kui hindamistulemuste pingereas viimasele taotlusele jätkub vahendeid vaid osaliseks toetamiseks;
- 5.13.2. kui KÜSK tunnustab hindamisel projekti mõne kulu mitteabikõlblikuks.

- 5.14.** Hindamisprotokollil alusel teeb KÜSKi juhatus taotluse rahuldamise otsuse, mille alusel sõlmib toetuse saajaga toetuslepingu.
- 5.15.** Taotluse rahuldamata jätmise korral teeb KÜSKi juhatus vastava otsuse, mis sisaldab taotlusele antud punkte, kohta pingereas ja taotluse rahuldamata jätmise põhjendust. Otsus teatatakse taotlejale 10 tööpäeva jooksul pärast hindajate koosolekut. Lisaks otsusele, aga mitte selle põhjendusena, saadab KÜSKi büroo taotlejale tulevikuteadmiseks hindajate kommentaarid taotluse kohta.
- 5.16.** Taotlust hinnanud hindajate nimesid ega hindajate kaupa antud kriteeriumipõhiseid hindepunkte ei väljastata.
- 5.17.** 30 päeva jooksul esitatud vaided taotluste rahuldamata jätmisele lahendab KÜSKi nõukogu.
- 5.18.** Kui toetuslepingut ei ole võimalik toetuse saajast tulenevalt sõlmida 20 tööpäeva jooksul, alates taotluse rahuldamise otsuse kättetoimetamisest toetuse saajale, võib KÜSK tunnistada taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks.
- 5.19.** Toetuse saajate nimekiri koos projekti lühikirjelduse ja eraldatud toetuse summaga avalikustatakse veebilehel <https://kysk.ee/>.

6. Toetuse väljamaksmine, aruandlus

- 6.1.** Toetus makstakse toetuse saajale välja ühekorraga viie tööpäeva jooksul peale toetuslepingu sõlmimist.
- 6.2.** Projekti aruanne koos nõutud lisadega tuleb esitada **15. augustiks 2023** TMSi kaudu aadressil <https://toetused.kul.ee/et/login>.
- 6.3.** Aruanne koosneb kolmest osast:
- 6.3.1.** taotluses esitatud täitmise kirjeldus, mis sisaldab tehtud kulude loetelu vabas vormis;
  - 6.3.2.** Lisana tegevusplaan arenguhüppeks või teenuste/toodete äriplaan
  - 6.3.3.** Lisana vabas vormis arengueksperdi antud hinnang valminud tegevuskavale või äriplaanile, mis on arengueksperdi poolt digiallkirjastatud
- 6.4.** KÜSK vaatab aruande läbi 30 tööpäeva jooksul ja teavitab tulemusest taotlejat TMSi kaudu.
- 6.5.** KÜSK võib makstud toetuse põhjendatud mahus tagasi nõuda kui:
- 6.4.1.** ei ole tõendatud projekti tulemuste ja eesmärgi saavutamist, sh esitamata on tegevuskava või äriplaan;
  - 6.4.2.** läbiviidud tegevused ei vasta lepingule või pole tõendatud (nt osavõtjate nimekirjad, fotod, kokkuvõtted);
  - 6.4.3.** tehtud kulud ei vasta nõuetele või eelarvele;
  - 6.4.4.** oluliselt on rikutud teavitusnõudeid ja ületatud tähtaegu;
  - 6.4.5.** selgub, et taotlus rahuldati esitatud valeandmete põhjal;
  - 6.4.6.** esitamata jääb aruanne koos nõutud lisadega;
  - 6.4.7.** taotleja loobub toetusest.

7. Toetuse saaja kohustused

- 7.1. Võimaldada KÜSKil ja teistel õigustatud isikutel kontrollida igal ajal projekti elluviimist, tulemuste saavutamist ja dokumenteerimist, sh kulude auditeerimist. Toetuse kasutamise kontrolli eeskirja kinnitab KÜSKi juhatus ja selle leiab aadressilt <https://kysk.ee/>.
- 7.2. Esitada mitte hiljem kui 10 päeva enne projekti lõppu taotlus TMSi kaudu, kui on vajalik pikendada projektiperioodi. KÜSK vastab sellele hiljemalt 10 tööpäeva jooksul, kokkulepe loetakse lepingu osaks.
- 7.3. Teavitada KÜSKi probleemidest kohe nende tekkimisel, samuti muudatustest meeskonnas, kontaktandmetes jms TMSi kaudu.
- 7.4. Avalikustada oma kodulehel 1. maiks 2023 toetatud projekti nimi, eesmärgid, toetussumma ning info olulisemate tegevuste ja tulemuste kohta ning viitama KÜSKile kui toetuse andjale, sh tagama projektis osalejate ja seotud osaliste teavitamise KÜSKi toetusest.
- 7.5. Kui projekt on ellu viidud kalkulatsioonis kavandatud väiksemate kuludega, tagastama kasutamata jäänud toetuse nõudekirja alusel KÜSKi arvelduskontole 10 tööpäeva jooksul pärast aruande heakskiitmist. Kui toetusest jääb kasutamata vähem kui 100 eurot, siis kasutamata jäänud toetuse osaei pea tagastama;
- 7.6. Maksta toetuse tagasimaksmise tähtaja ületamisel viiviseid vastavalt võlaõigusseaduses sätestatule.
- 7.7. Säilitada taotluse ja projekti teostamisega seonduvat dokumentatsiooni seitse aastat pärast projekti lõppu.